
VOOR
VRIJHEID
EN RECHT
LEDEN VAN DE POLITIEDIENSTEN
EN HET GERECHT
ACTIEF IN DE WEERSTAND / VERZET
IN BELGIË TIJDENS WO 2
POLICE
POLITIE
VERZET
RESISTEZ !
NOOIT
MEER
OORLOG
BELGIË VRIJ!
LA BELGIQUE
LIBRE !
SURETÉ
DOSSIER
SECRET
INFORMER
AIDER
PROTÉGER
RÉSISTER
POUR LA LIBERTÉ
1943
B
SAMENGESTELD DOOR
IVAN VAN PARIJS

Leden van de politiediensten en het gerecht in het verzet tijdens WO 2 (deel 2)

Bovenal verfoei den Mof,
doe hem bijten in het stof.
Help ons 't Nazistelsel weeren.
Leer uw eigen land waardeeren.
Duitsche pers is ergernis,
voor wie een eerbaar burger is.
Weet, dat Hitler slechts kan liegen,
moorden, stelen en bedriegen.
Wees daarom in uw gemoed
echten Belg, kort en goed.

Tekst van een pamflet van "De Zwarte hand" (1941)

©2026 – Ivan Van Parijs

DRINGENDE WAARSCHUWING

TOT HET BELGISCHE VOLK

DE strijders van de Vereenigde Natiën — tusschen wei wij velen uwer landgenooten tellen — zijn ertoe besloten, de Duitsche overweldigers weg te kuischen uit de Bezette Gebieden, en Europa te bevrijden uit de klauwen van het nazisme.

Om daarin te gelukken, moeten zij de Duitschers overal aanvallen, hunne wapens vernielen, en ook de fabrieken, die de wapens voortbrengen. Wij weten dat gij deze noodzakelijkheid begrijpt ; — daarvan hebt gij trouwens blijk gegeven in het verleden.

Belgische arbeiders, opgepast ! De aanvallen op de Belgische industrie, die onder Duitsche kontrole staat, zullen groeien aan intensiteit. Van nu af, is er voor U, groot gevaar aan verbonden, te arbeiden in de volgende fabrieken :

Werkhuizen voor vliegtuig-montage,
Depots en opslagplaatsen van wisselstukken voor vliegtuigen,
Fabrieken van wisselstukken en van uitrusting voor vliegtuigen,
Fabrieken voor lokomotieven en herstellingswerkhuizen van spoorwegmaterieel,
Automobielfabrieken,
Fabrieken van wisselstukken voor onderzeëers.

Blijft uit de omgeving van deze fabrieken weg, voor zooveel het U mogelijk is. Verhuist uwe families. Indien gij verplicht zijt in deze fabrieken te arbeiden, dringt aan op een afdoende alarminrichting en eischt welgebouwde schuilkelders op, waarin gij dadelijk na het alarm, toegang tot schuilen kunt vinden.

Gij kunt zulks afdwingen door een algemeene en gekoordineerde aktie.

Belgen, reeds hebt gij veel geleden in uw strijd voor de vrijheid. Thans vragen wij U, met aandrang, alle mogelijke voorzorgen te treffen, om nieuw lijden te voorkomen, of het minstens genomen, tot een minimum te herleiden.

Treedt NU handelend op, want het is dringend.

HET GEALLIEERD OPPERBEVEL

VOORWOORD

Dit werk is het resultaat van een lange zoektocht naar de vergeten geschiedenis van diegenen die in de donkerste jaren van onze recente geschiedenis voor een onmogelijke keuze stonden. Wanneer een natie bezet wordt, wordt het fundament van de rechtsstaat aangevallen. Voor de leden van de politiediensten, de magistratuur en de gerechtelijke diensten betekende de Duitse bezetting van 1940-1944 niet enkel een crisis van het gezag, maar een existentiële beproeving van hun eed en hun geweten.

In dit boek heb ik getracht een bundeling te maken van talloze versnipperde bronnen, archiefstukken en getuigenissen over die moedige mannen en vrouwen binnen de Rijkswacht, de Gemeentepolitie, de Gerechtelijke Politie, het gerecht en de diverse lokale diensten. Zij die, hoewel ze vaak in uniform of in toga verbonden waren aan een apparaat dat door de bezetter werd opgeëist, in stilte – en soms met gevaar voor eigen leven – kozen voor verzet.

Meer dan 2.500 personen passeren hier de revue. Het zijn namen die vaak in de officiële geschiedschrijving onderbelicht bleven. Voor velen onder hen was de prijs voor hun loyaliteit aan de democratische waarden en hun vaderland extreem hoog. Zij hebben hun verzet met hun leven moeten bekopen in concentratiekampen, voor executiepelotons of in de eenzaamheid van de repressie.

Ik ben mij er terdege van bewust dat dit overzicht nimmer volledig kan zijn. De aard van hun werk – vaak in de schaduw en in strikt vertrouwen – maakt dat vele daden van verzet verloren zijn gegaan in de mist van de tijd. Ook sluit ik niet uit dat er in deze compilatie onvolkomenheden of fouten geslopen zijn, gegeven de complexiteit van de materie en de versnipperde aard van de beschikbare informatie. Dit boek pretendeert dan ook geen definitieve canon te zijn, maar eerder een noodzakelijk eerbetoon en een aanzet tot verdere reflectie.

Het is mijn hoop dat deze namen niet slechts een statistiek blijven, maar een tastbare herinnering vormen aan de morele ruggengraat van die diensten die wij vandaag als vanzelfsprekend beschouwen.

Ivan Van Parijs

Eerste Wachtmeester bij de Rijkswacht (1980-2001)
Hoofdinspecteur bij de Federale gerechtelijke politie (2001-2020)

Najaar 2026

Dan aan alle vrienden en collega's die een bijdrage hebben geleverd bij het tot stand komen van dit werk!

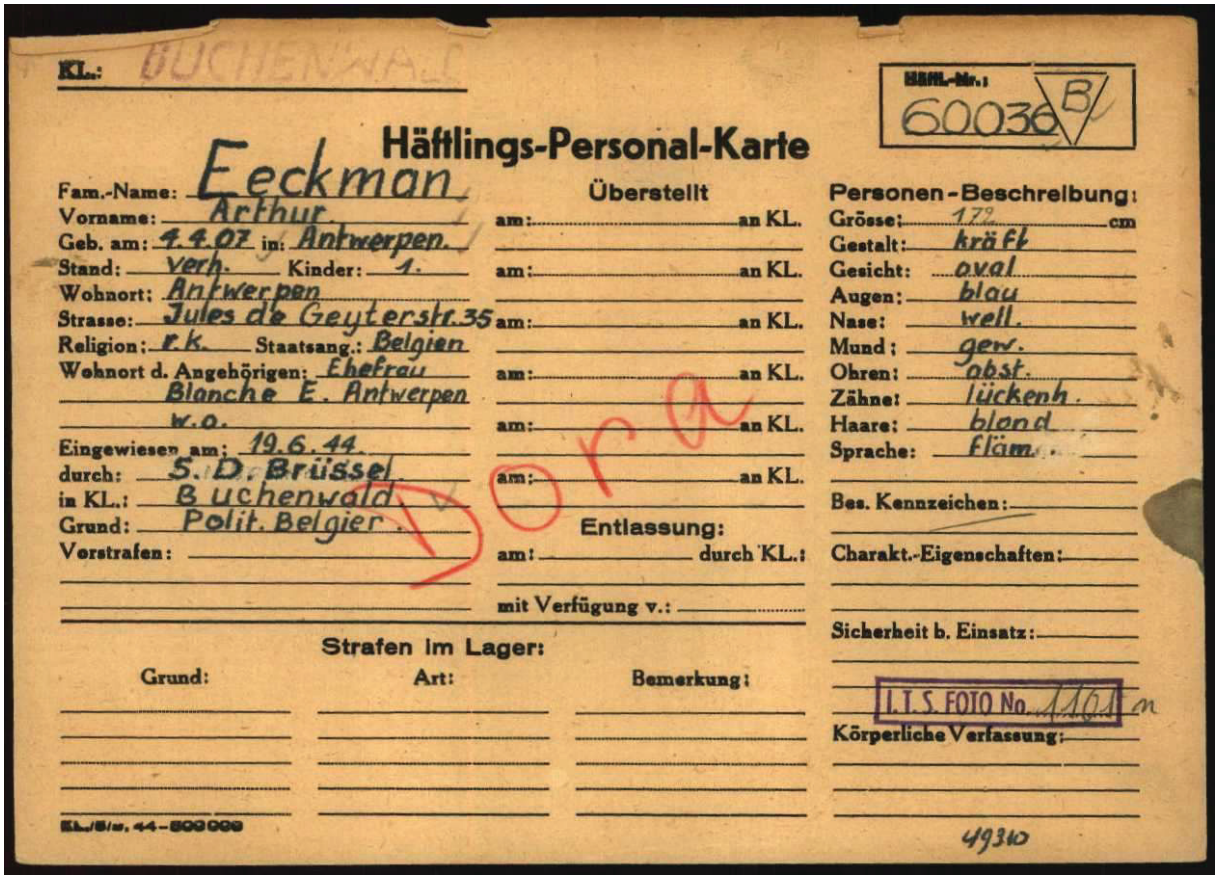

BELGISCH VERZET - 1940-1945
LA VOIX BELGE
DE VRIJHEID
VRIJHEID - LIBERTÉ - ONS RECHT

EECKMAN Arthur ° te Antwerpen op 04-04-1907
Hulpagent van Politie en lid van *Witte Brigade-Fidelio*
Politieke gevangene / gewapende weerstander / politiek gevangene
Gevangen genomen op 15-05-1944, opgesloten in Konzentrationslager Mittelbau (Dora) en Konzentrationslager Buchenwald en aldaar overleden op 20-10-1944 (?).

Arthur Eeckman werd geboren in Antwerpen op 4 april 1907. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij werkzaam bij de Antwerpse politie. In de Duitse kampadministratie van Buchenwald staat hij geregistreerd als “Eeckmann, Arthur”, met als beroep *Polizist* (politieagent) en met het gevangenenummer 60036.

Tijdens de bezetting raakte Eeckman volgens de bewaarde gegevens betrokken bij het verzet. Hij wordt in verband gebracht met de Witte Brigade-Fidelio en wordt vermeld als gewapend weerstander. Zijn betrokkenheid moet worden gezien tegen de achtergrond van de toenemende Duitse repressie in Antwerpen. De Witte Brigade was er een van de belangrijkste verzetsorganisaties en ook binnen de Antwerpse politiediensten waren er agenten die contacten onderhielden met het verzet of er actief deel van uitmaakten.

Vanaf 1943 voerde de Duitse Sicherheitspolizei in Antwerpen steeds gerichter acties tegen de verzetsbeweging. Door arrestaties en ondervragingen probeerden de Duitsers de structuur en de contacten van de Witte Brigade bloot te leggen. Eind 1943 en vooral in het voorjaar van 1944 volgden verschillende arrestatiegolven. Daarbij werden niet alleen verzetsmensen opgepakt, maar ook politieagenten die ervan werden verdacht bij het verzet betrokken te zijn.

KL.: BUCHENWALD

Häft.-Nr.: 60036 B/

Häftlings-Personal-Karte

Fam.-Name: Eeckman
Vorname: Arthur
Geb. am: 4.4.07 in: Antwerpen.
Stand: verh. Kinder: 1.
Wohnort: Antwerpen
Strasse: Jules de Geyterstr. 35
Religion: r.k. Staatsang.: Belgien
Wohnort d. Angehörigen: Ehefrau Blanche E. Antwerpen W.O.
Eingewiesen am: 19.6.44
durch: S.D. Brüssel
in KL.: Buchenwald
Grund: Polit. Belgier
Vorstrafen:

Überstellt
am: an KL.
am: an KL.
am: an KL.
am: an KL.
am: an KL.

Dora

Entlassung:
am: durch KL.:
mit Verfügung v.:

Strafen im Lager:

Grund:	Art:	Bemerkung:

Personen-Beschreibung:
Grösse: 172 cm
Gestalt: kräft
Gesicht: oval
Augen: blau
Nase: well.
Mund: gew.
Ohren: abst.
Zähne: lückenh.
Haare: blond
Sprache: Fläm.
Bes. Kennzeichen:
Charakt.-Eigenschaften:
Sicherheit b. Einsatz:
I.T.S. FOTO No. 1161
Körperliche Verfassung:

49310

B.

Antwerpen 2177

Konzentrationslager

Art der Haft: Gef. Nr.: 60036 ✓

Name und Vorname: EECKMAN Arthur ✓

geb.: 14 4. 1907 zu: Antwerpen

Wohnort: Antwerpen, Jobsstr. Jules de Geyterstr. 35

Beruf: Polizist Rel.: r. kath

Staatsangehörigkeit: Belgien Stand: verh.

Name der Eltern: Vater: Typograph, Emil, w. Antwerpen Rasse: Sportstraat 46

Wohnort: Mutter: Kristina geb. Germaine mit Ehemann

Name der Ehefrau: Blanche geb. Verdonck w. Antwerpen Rasse: w. o.

Wohnort:

Kinder: 1 1 4 7 1 Alleiniger Ernährer der Familie oder der Eltern:

Vorbildung: 6 J. Volks.

Militärdienstzeit: von — bis

Kriegsdienstzeit: ~~1914-18~~ von — bis

Grösse: 172 Gestalt: kr Gesicht: ov. Augen: blau

Nase: well Mund: gew Ohren: abst. Zähne: vorne gut ??

Haare: bl. Sprache: fl.

Ansteckende Krankheit oder Gebrechen:

Besondere Kennzeichen: keine

Rentenempfänger:

Verhaftet am: 16. Mai 44 wo: Antwerpen

1. Mal eingeliefert: 19. Juni 44 KL Bu 2. Mal eingeliefert: 19.6.44

Einweisende Dienststelle: SD Brüssel

Grund:

Parteizugehörigkeit: — von — bis

Welche Funktionen:

Mitglied v. Unterorganisationen:

Kriminelle Vorstrafen: — 29.1C.44 K. Mil.tt Bau

Politische Vorstrafen: —

16018

Ich bin darauf hingewiesen worden, dass meine Bestrafung wegen intellektueller Urkundenfälschung erfolgt, wenn sich die obigen Angaben als falsch erweisen sollten.

v. g. u. **Der Lagerkommandant**

Eeckman Arthur

I.T.S. FOTO No. 11 n.

KL/42/4.43 500.000

90 ITS 090

W.Schenck & Co
St.Pauli Eisenwerke

A n l a g e
zu uns.Schrb.v.15.11.1946

Name	Vorname	Nationalität	Beschäftigt vom	gewesen bis
Christians	Franz	Belgien	3.8. 1942	5.1o.1942
Eeckman	Arthur	Belgien	18. 2.1943	31. 7.1943
Eeckman, geb. Peckstadt	Jeanette	Belgien	4. 3.1942 3.12.1943	31. 7.1943 7. 5.1945
Eeckman	Josef	Belgien	7.11.1941 3.12.1943	31. 7.1943 7. 5.1945
Eeckman, geb. Pyvelt	Julia	Belgien	18. 2.1943	31. 7.1943
Peckstadt	Adolf	Belgien	9.1o.1944	1o. 3.1945
[illegible]ckstadt	Magret	Belgien	9.1o.1944 8. 2.1945	7. 2.1945 1o. 3.1945
Rotthier	Alfons	Belgien	17. 5.1943	31. 7.1943
Wielandt	Alois	Belgien	17. 9.1941	7. 8.1942
Wielandt, geb.Rotthier	Alpronsina	Belgien	24. 9.1941 1. 2.1943	31.12.1941 31. 7.1943
Albrechtsen	Axel-Harry	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Andersen	Orla-Christian	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Andersen	Willi	Dänemark	8. 2.1943	13. 3.1943
Bast	Elsenius	Dänemark	3o. 1.1943	24. 7.1943
Brendstrup	Carl	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Christensen	Erik	Dänemark	8. 2.1943	26.7. 1943
Idestrup	Hans-Christian	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Jensen	Aage-Alfred	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Jensen	Poul	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Jensen	Carlo Peter	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Jörgensen	Aksel	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Jörgensen	Henry-Edwin	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Nielsen	Johs.-Johnsen	Dänemark	8. 2.1943	1. 3.1943
Olsen	Avend-Aage	Dänemark	3o. 1.1943	24. 7.1943
Nielsen	Oskar-Peer	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Olsen	Carl-Christian	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Pedersen	Alfred	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Pedersen	Elmer	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Pedersen	Karl	Dänemark	3o. 1.1943	24. 7.1943
Pedersen	Martin-Johannes	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943
Poulsen	Aage	Dänemark	8. 2.1943	15.1o.1943
Regnarsen	Arne	Dänemark	8. 2.1943	26. 7.1943
Sörensen	Ejner-Kjärgaard	Dänemark	8. 2.1943	31. 7.1943

s.II

Schreibstube

Weimar-Buchenwald, ~~29.~~Juni 1944

64

N a c h t r a g zur Veränderungsmeldung vom 19.6.1944

Namentliche Aufstellung der -574- Neuzugänge im Block 51 untergebracht:

Schutzhäftlinge:

60001	Arquin, Louis	60051	Van Galen, Johannes
2	Spote, Fernand	52	Schietekat, Robert
3	Dehosay, Gilles	53	Oppalfens, Willy
4	Brosens, Marcel	54	Delogne, Marcel
5	Agnessens, Louis	55	Boeren, Marinus
6	Helsen, Franz	56	Declerck, Charles
7	Gilson, Fernand	57	Van Hertsen, Francois
8	Senden, Leo	58	Roosemeijers, Leopold
9	Pasquier, Jean	59	Hertling, Adolf
10	Jaumin, Robert	60	Leysen, Leopold
11	Somers, Louis	61	Priem, Antonius
12	Pittonvils, Eduard	62	Jochems, Jan
13	Jacobs, Jules	63	Levieux, Lucien
14	Simon, Henry	64	De Cuyper, Jules
15	Rolin, Jules	65	Laurijssen, Henri
16	Vansighem, Marcel	66	de Wilde William
17	Lejeune, Albert	67	Verschaeren, Leonard
18	Baronheid, Charles	68	Sterkens, Frans
19	Libeert, Gaston	69	Huybrechts, Joseph
20	Van de Walle, Alfons	70	Sellekaerts, Petrus
21	Puyenbroeck, Leopold	71	Neetens, Adolf
22	Delogne, Xavier	72	Dupont, Jerome
23	Schouteden, Henri	73	De Wit, Johan
24	Delogne, Yves	74	Schoofs, Joseph
25	Raeymaekers, Pierre	75	Heeren, Adolf
26	Raeymaekers, Franz	76	Couscheir, Alfons
27	Otten, Petrus	77	Senten, Frans
28	De Clerck, Corneel	78	Andris, Achille
29	Petitjean, Ravul	79	Janssens, Petrus
30	Bree, Jan	80	Liekens, Frits
31	Lambermont, Joseph	81	Degotte, Albert
32	Herryjgers, Jan	82	Mathot, Jules
33	Van Oeteren, Hendrik	83	De Pelsmaeker, Constant
34	Vermeeren, Lodewyk	84	Herbinia, Raymond
35	Eeckman, Gustaaf	85	Regemeutter, Karol
36	Eeckman, Arthur	86	Daman, Alfred
37	Van Herrewegen, Petrus	87	Meulemans, Paul
38	Vermeiren, Jaak	88	Wouters, Julius
39	Pockele, Jaak	89	Lodewijckx, Adriaan
40	Cools, Jan	90	Aerts, Albert
41	Gysen, Gaston	91	Bogaerts, Henri Mathieu
42	Hendrikx, Michel	92	Bogaerts, Eugene.
43	Nous, Corneel	93	Kiebooms, Emile
44	Willemsen, Leo	94	Hubers, Ludovicus
45	Segers, Franz	95	Freys, Martin
46	De Clerck, Maximiliaan	96	Vincent, Pierre
47	Van der Wielen, Mathieu	97	Pirlet, Hendrik
48	Schneider, Willem	98	Bragard, Marcel
49	Bauman, Louis	99	Baers, Eduard
50	Schot, Willem	100	Margreve, Charles

0002046

VI.

Documenten Arolsen Archives Arthur Eeckman (60036)

Een bijzonder zware repressieactie vond plaats in januari 1944, toen tientallen politieagenten uit Deurne werden gearresteerd nadat de Duitse politie aanwijzingen had gevonden voor hun betrokkenheid bij de Witte Brigade. In de maanden daarna bleef de druk op het Antwerpse verzet aanhouden. Ook in april en mei 1944 vonden nieuwe arrestaties plaats. In mei werd bovendien Marcel Louette, de leider van de Witte Brigade, gearresteerd.

Op 15 mei 1944 werd ook Arthur Eeckman gevangen genomen. Zijn arrestatie vond daarmee plaats in een periode waarin de Duitse veiligheidsdiensten in Antwerpen intensief op zoek waren naar leden en medewerkers van het verzet. Volgens de overgeleverde gegevens hield zijn arrestatie verband met zijn activiteiten voor de Witte Brigade-Fidelio.

Na zijn arrestatie werd Eeckman naar Duitsland gedeporteerd. Hij kwam terecht in het concentratiekamp Buchenwald, waar hij op 19 juni 1944 werd geregistreerd als Belgische politieke gevangene.

Vanuit Buchenwald werd Eeckman vervolgens overgebracht naar het concentratiekampcomplex Mittelbau-Dora. De gevangenen werden daar onder bijzonder zware omstandigheden ingezet voor de Duitse oorlogsindustrie. Het werk vond onder meer plaats in ondergrondse productiefaciliteiten die verbonden waren met de productie van de V2-raket. Honger, uitputting, ziekte, slechte leefomstandigheden en mishandeling eisten er een zware tol. Arthur Eeckman overleed op 20 oktober 1944 in Mittelbau. Hij was toen 37 jaar oud.

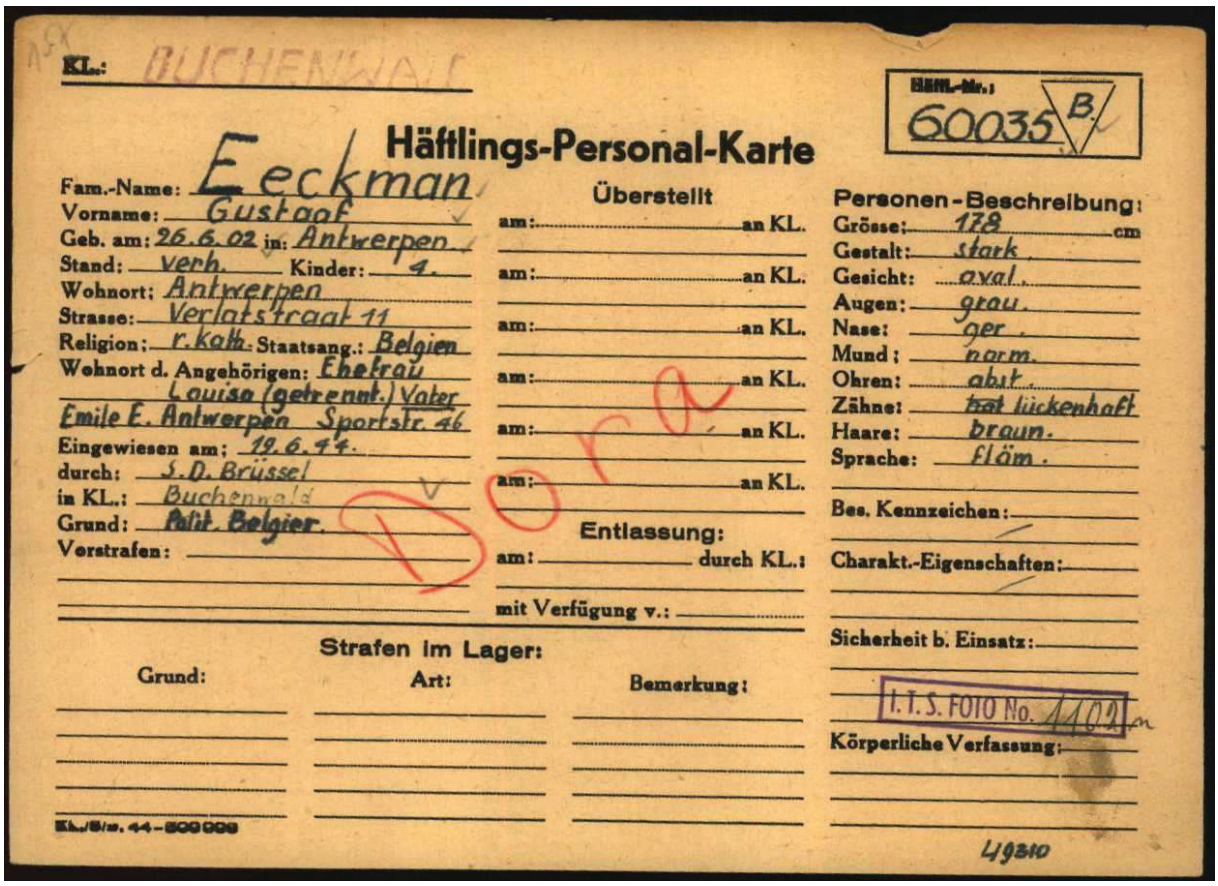
EECKMAN Gustavus ° te Antwerpen op 26-06-1902
Agent van Politie en lid van *Witte Brigade-Fidelio*
Betrokken bij *Steeds Vereenigd - Unis Toujours* / *La Libre Belgique dite "Peter Pan"* / *De Vrijschutter*
Weerstander door de sluikpers / politieke gevangene / gewapende weerstander
Gevangen genomen op 14 of 16-05-1944, opgesloten in Konzentrationslager Buchenwald en aldaar overleden op 21-12-1944

Gustavus Eeckman werd geboren in Antwerpen op 26 juni 1902. Tijdens de Duitse bezetting was hij agent bij de Antwerpse politie. Net als verschillende andere Antwerpse politiemensen raakte hij betrokken bij het verzet. In de naoorlogse gegevens wordt hij vermeld als lid van de Witte Brigade-Fidelio en als medewerker van verschillende clandestiene publicaties.

De Antwerpse politie vormde tijdens de bezetting een belangrijke omgeving voor de weerstand. Politieagenten beschikten over kennis van de werking van de bezettingsdiensten en konden binnen het verzet een bijzondere rol spelen. Eeckman was volgens de beschikbare gegevens niet alleen bij de Witte Brigade betrokken, maar ook bij de clandestiene pers. Zijn naam wordt verbonden met Steeds Vereenigd – Unis Toujours, het sluikblad van de Witte Brigade, en met La Libre Belgique, meer bepaald de clandestiene werking die bekendstond als Peter Pan. Daarnaast wordt hij in verband gebracht met De Vrijschutter, een andere clandestiene publicatie.

De sluikpers was een essentieel onderdeel van het verzet. De verspreiding van illegale kranten zorgde niet alleen voor nieuws dat door de Duitse censuur werd geweerd, maar hield ook het

contact tussen verzetsmensen en hun omgeving in stand. Voor de Duitse bezetter vormden de clandestiene bladen dan ook een belangrijk doelwit. In de archieven van de Nationale Unie van de Sluikpers bevinden zich afzonderlijke dossiers over de Witte Brigade en Steeds Vereenigd, over de clandestiene Libre Belgique en over personen die na de oorlog werden erkend als weerstander door de sluikpers.

KL.: BUCHENWALD

HÄFTL.-Nr.: 60035 B.

Häftlings-Personal-Karte

Fam.-Name: Eeckman
Vorname: Gustaaf
Geb. am: 26.6.02 in: Antwerpen
Stand: verh. Kinder: 4.
Wohnort: Antwerpen
Strasse: Verlatstraat 11
Religion: r.kath. Staatsang.: Belgien
Wohnort d. Angehörigen: Ehefrau Louisa (getrennt.) Vater Emile E. Antwerpen Sportstr. 46
Eingewiesen am: 19.6.44.
durch: S.D. Brüssel
in KL.: Buchenwald
Grund: Polit. Belgier.
Verstrafen:

Dora

Überstellt
am: ..... an KL.
am: ..... an KL.
am: ..... an KL.
am: ..... an KL.
am: ..... an KL.
am: ..... an KL.

Entlassung:
am: ..... durch KL.:
mit Verfügung v.:

Strafen im Lager:

Grund:	Art:	Bemerkung:

Personen-Beschreibung:
Grösse: 178 cm
Gestalt: stark.
Gesicht: oval.
Augen: grau.
Nase: ger.
Mund: norm.
Ohren: abst.
Zähne: ~~tot~~ lückenhaft
Haare: braun.
Sprache: fläm.
Bes. Kennzeichen:
Charakt.-Eigenschaften:
Sicherheit b. Einsatz:

I. T. S. FOTO No. 1102

Körperliche Verfassung:

Kl./Bs. 44-500000

49310

7.7.44 Dora 57

Polit. 60035 Eeckman Gustaaf
Belg.
geb. 26.6.02 Antwerpen
Polizist
19.6.44 Gipo Brüssel

Mittelbau 28.10.4

B.

Answ. 2162

Konzentrationslager Art der Haft: Gef. Nr.: 60035

Name und Vorname: EECKMAN Gustaaf

geb.: 26.6.1902 zu: Antwerpen

Wohnort: Antwerpen Verlatstr. 11 (beim Bruder Norbertus E.)

Beruf: Polizist Rel.: r. kat.

Staatsangehörigkeit: Belg Stand: verh.

Name der Eltern: Vater: Typograf Emil, w. Antwerpen Rasse: Sportstr. 116

Wohnort: Mutter: Christina geb. Germaine mit Ehemann

Name der Ehefrau: Louisa geb. Hens getraut Rasse:

Wohnort: (noch nicht geschieden)

Kinder: 4/12-21/ Alleiniger Ernährer der Familie oder der Eltern:

Vorbildung: 11 J. Volks.

Militärdienstzeit: — von — bis

Kriegsdienstzeit: — von — bis

Grösse: 178 Gestalt: st Gesicht: ov. Augen: grau

Nase: ger. Mund: norm. Ohren: abst Zähne: fast 20 Z.

Haare: braun Sprache: fl.

Ansteckende Krankheit oder Gebrechen:

Besondere Kennzeichen: —

Rentenempfänger:

Verhaftet am: 16.5.44 wo: Antwerpen

1. Mal eingeliefert: 19.6.44 KL Bu 2. Mal eingeliefert: 19.6.44 SD Brüssel

Einweisende Dienststelle:

Grund:

Parteizugehörigkeit: — von — bis

Welche Funktionen:

Mitglied v. Unterorganisationen:

Kriminelle Vorstrafen: — 29.1c.44 K.L. Mittelbau

Politische Vorstrafen: —

16018

Ich bin darauf hingewiesen worden, dass meine Bestrafung wegen intellektueller Urkundenfälschung erfolgt, wenn sich die obigen Angaben als falsch erweisen sollten.

v. g. u. **Der Lagerkommandant**

Gustaaf Eeckman

I.T.S. FOTO No. 12.IV.

KL/42/4.43 500.000

Documenten Arolsen Archives - Gustavus (Gustaaf) Eeckman (60035)

In het voorjaar van 1944 nam de Duitse repressie tegen het Antwerpse verzet sterk toe. De arrestaties volgden elkaar in snel tempo op. Ook leden en medewerkers van de clandestiene pers werden daarbij geviseerd. In de chronologische gegevens over de arrestaties van Antwerpse verzetsmensen staat Marcel Louette, de leider van de Witte Brigade die onder de schuilnaam Fidelio werkte, vermeld op 9 mei 1944. Enkele dagen later volgden nieuwe arrestaties. Gustavus Eeckman staat op 16 mei 1944 in deze lijst vermeld, samen met onder anderen Leopoldus Puyenbroeck.

Zijn arrestatie op 14 of 16 mei 1944 viel binnen een periode waarin de Duitse veiligheidsdiensten in Antwerpen systematisch probeerden de verzetsnetwerken en hun clandestiene communicatie te ontmantelen. Na zijn arrestatie werd Eeckman als politiek gevangene naar Duitsland gedeporteerd. Hij kwam terecht in het concentratiekamp Buchenwald, waar hij uiteindelijk aan de gevolgen van zijn gevangenschap overleed.

Gustavus Eeckman stierf op 21 december 1944 in Buchenwald. Hij was toen 42 jaar oud. De omstandigheden waarin politieke gevangenen in Buchenwald en de daaraan verbonden kampen moesten leven en werken, waren bijzonder zwaar. Ondervoeding, ziekte, uitputting en mishandeling veroorzaakten een zeer hoge sterfte.

Zijn naam bleef na de oorlog verbonden met verschillende vormen van verzet. Hij werd vermeld als weerstander door de sluikpers, politiek gevangene en gewapend weerstander. Zijn activiteiten situeren zich volgens de overgeleverde gegevens op het kruispunt van de Antwerpse politie, de Witte Brigade-Fidelio en de clandestiene pers. Daarmee maakte hij deel uit van een netwerk waarin informatie, propaganda en praktische verzetsactiviteiten nauw met elkaar verbonden waren.

Gustavus Eeckmans oorlogsgeschiedenis eindigde in Buchenwald, maar zijn naam komt in de naoorlogse documentatie terug als die van een Antwerpse politieagent die zich tijdens de bezetting bij het verzet aansloot en zijn betrokkenheid uiteindelijk met zijn vrijheid en zijn leven betaalde.

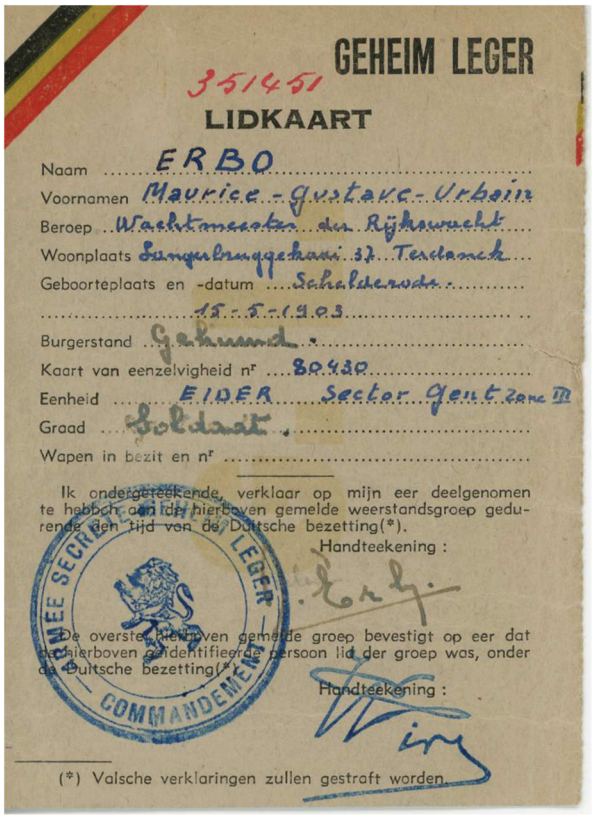
ELAERTS Felix ° te Laken op 05-01-1908
Agent van Politie en lid van *Zéro*
Inlichtings- en actieagent / weerstander door de sluikpers

ELOY Georges ° te Cortil-Noirmont op 12-06-1892
Veldwachter en lid van *Onafhankelijkheidsfront*
Betrokken bij Front / Le Peuple / Le Drapeau rouge
Weerstander door de sluikpers

ENGEL Marcel ° te Antwerpen op 02-10-1904
Agent van Politie en lid van *Mill* / *Nationale Koninklijke Beweging* / *Belgisch Legioen*
Inlichtings- en actieagent (hulpkracht tweede klasse) / gewapende weerstander

ERBO Maurice ° te Schelderode op 15/05/1903
Rijkswachter en lid van *Luc-Marc* / *Geheim Leger* / *Ontsnapping (Willemain)*
Gewapende Weerstander

GEHEIM LEGER

351451

LIDKAART

Naam ERBO

Voornamen Maurice - gustave - Urbain

Beroep Wachtmeester der Rijkswacht

Woonplaats Langerbruggekaai 37 Terdonck

Geboorteplaats en -datum Schelderode

15 - 5 - 1903

Burgerstand gehuwd

Kaart van eenzelvigheid nr 80430

Eenheid EIDER Sector Gent Zone III

Graad Soldaat

Wapen in bezit en nr

Ik ondergeteekende, verklaar op mijn eer deelgenomen te hebben aan de hierboven gemelde weerstandsgroep gedurende den tijd van de Duitsche bezetting(*).

Handteekening :

De overste hierboven gemelde groep bevestigt op eer dat de hierboven geïdentifieerde persoon lid der groep was, onder de Duitsche bezetting(*).

Handteekening :

(*) Valsche verklaringen zullen gestraft worden.

(Foto's en info: Uittreksel uit de "Geschiedenis van de Familie ERBO door de eeuwen heen" Auteur: Guy ERBO)

Maurice Erbo werd geboren in Schelderode op 15 mei 1903. Hij was rijkswachter en zou tijdens de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol opnemen binnen het verzet. Volgens de overgeleverde familiegeschiedenis sloot hij zich aan bij het Geheim Leger, waar hij actief was als inlichtings- en actieagent. Na de oorlog werd hij erkend als gewapend weerstander.

In 1941 verhuisde Maurice Erbo met zijn gezin vanuit Knokke naar de rijkswachtbrigade van Gent, post VII, die in de volksmond bekendstond als de brigade Terdonk. Het gezin betrok er een woning aan de Langerbruggekaai 37 in Doornzele-Terdonk, vlak bij de rijkswachtpost. Een historische getuigenis van de familie Erbo beschrijft deze verhuis en bevestigt ook dat Maurice er als rijkswachter werkzaam was en tegelijkertijd deel uitmaakte van het Geheim Leger.

Zijn functie als rijkswachter bood hem mogelijkheden die voor het verzet bijzonder waardevol waren. Rijkswachters beschikten over informatie over personen, verplaatsingen en gebeurtenissen in hun werkgebied en kwamen door hun beroep in contact met uiteenlopende lagen van de bevolking. Binnen het Geheim Leger konden dergelijke contacten en lokale kennis worden ingezet voor inlichtingenwerk en concrete verzetsacties. Voor Maurice Erbo betekende dit dat zijn officiële functie en zijn geheime activiteiten naast elkaar bestonden.

De plaats waar het gezin woonde, maakte het dagelijkse leven bovendien bijzonder moeilijk. De rijkswachtbrigade lag in de Gentse kanaalzone, in een omgeving met belangrijke industriële installaties. De Gist- en Spiritusfabrieken Bruggeman aan de Langerbruggekaai 37 werden tijdens de oorlogsjaren gebouwd en maakten deel uit van een sterk geïndustrialiseerde omgeving.

Volgens de familieherinneringen leefde het gezin Erbo daar voortdurend met de oorlog op de achtergrond. De omgeving van de Gentse haven en kanaalzone werd geregeld getroffen door geallieerde bombardementen. In de familiegeschiedenis wordt beschreven hoe vliegtuigen, bominslagen en beschietingen het dagelijkse leven beheersten. Het gezin bevond zich letterlijk tussen de industriële installaties die voor de oorlogseconomie van belang waren en daardoor een mogelijk doelwit vormden.

Ook de nabijheid van het executieoord in Rieme maakte de oorlog voor de bewoners tastbaar. Volgens de familieoverlevering liep de weg langs de woning in de richting van het executieoord. Vanuit de omgeving waren 's morgens de vrachtwagens te horen waarmee gevangenen werden aangevoerd. Voor het gezin Erbo was de Duitse repressie daardoor geen verafgelegen gebeurtenis, maar iets waarvan de gevolgen zich dagelijks in hun onmiddellijke omgeving lieten voelen.

Tegelijk bleef Maurice Erbo zijn geheime werk voor het verzet uitvoeren. Als lid van het Geheim Leger wordt hij vermeld als inlichtings- en actieagent. De combinatie van zijn beroep bij de rijkswacht en zijn verzetsactiviteiten bracht vanzelfsprekend risico's met zich mee. Zijn positie vereiste dat hij overdag zijn officiële functie vervulde, terwijl hij daarnaast opdrachten uitvoerde binnen een clandestiene organisatie.

Binnen de beschikbare gegevens wordt Maurice Erbo daarnaast verbonden met de verzetsnetwerken Luc-Marc en Ontsnapping (Willemain). Deze vermeldingen wijzen op contacten met verschillende onderdelen van het verzet, maar de precieze opdrachten die hij binnen deze netwerken uitvoerde, zijn in de geraadpleegde bronnen niet verder beschreven. Ze worden daarom hier niet nader ingevuld.

Naast zijn activiteiten voor het Geheim Leger wordt Maurice Erbo in de naoorlogse gegevens ook verbonden met ‘Ontsnapping (Willemain)’. Deze vermelding lijkt te wijzen op betrokkenheid bij een ontsnappings- of hulpnetwerk rond een persoon met de naam Willemain. Over de precieze structuur en werking van dit netwerk zijn momenteel onvoldoende gegevens beschikbaar om zijn rol nader te omschrijven.

De familie Erbo bracht de oorlogsjaren door in een omgeving waarin verzet, Duitse repressie, bombardementen en het dagelijkse leven van een rijkswachtersgezin voortdurend door elkaar liepen. De familiegetuigenis, later opgetekend door Guy Erbo, bewaart niet alleen de herinnering aan Maurice als rijkswachter en verzetsman, maar ook aan de angst en onzekerheid waarmee zijn gezin tijdens de bezetting leefde.

Maurice Erbo blijft daarmee herinnerd als een rijkswachter die zich tijdens de bezetting bij het Geheim Leger aansloot en er zowel met inlichtingen als met concrete acties bij betrokken was. Zijn officiële erkenning als gewapend weerstander weerspiegelt die actieve rol in het verzet. Zijn oorlogsgeschiedenis is bovendien nauw verbonden met Terdonk, waar hij met zijn gezin woonde en van waaruit hij zijn gevaarlijke dubbele bestaan als rijkswachter en verzetsman verderzette.

ERKENS Ferdinand ° te Antwerpen op 18-01-1890

Officier bij de Spoorwegpolitie en lid van *Mill* / *Nationale Koninklijke Beweging* / *Belgisch Legioen*

Inlichtings- en actieagent (luitenant)

Ferdinand Erkens werd geboren in Antwerpen op 18 januari 1890. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij actief binnen het Belgische verzet. In de beschikbare gegevens wordt hij vermeld als agent van politie en als lid van verschillende verzetsorganisaties, waaronder Mill, de Nationale Koninklijke Beweging (NKB) en het Belgisch Legioen.

Een belangrijke aanwijzing voor zijn verzetsactiviteiten vinden we in de documentatie over de Belgische inlichtings- en actiediensten. Daarin wordt Ferdinand Erkens vermeld als luitenant bij Mill, een verzetsnetwerk dat zich toelegde op het verzamelen van militaire en strategische inlichtingen en op het uitvoeren van acties. Hij wordt daarbij omschreven als officier van de politie van de Belgische Spoorwegen (SNCB) te Mons. Deze bron noemt hem bovendien als voormalig gedeporteerde uit de Eerste Wereldoorlog en vermeldt dat hij na de oorlog werd onderscheiden met onder meer de Orde van de Kroon met palmen en het Oorlogskruis met palmen.

Zijn positie binnen Mill was die van inlichtings- en actieagent met de graad van luitenant. Dat betekende dat zijn verzetswerk zowel gericht was op het verzamelen en doorgeven van informatie als op concrete clandestiene acties. Zijn positie binnen de spoorwegpolitie zou daarbij bijzonder nuttig kunnen zijn geweest: de spoorwegen vormden tijdens de bezetting een belangrijke bron van informatie over het Duitse militaire verkeer en de verplaatsingen van troepen en materieel.

Volgens de beschikbare gegevens was Erkens daarnaast betrokken bij de Nationale Koninklijke Beweging en het Belgisch Legioen. Deze organisaties behoorden tot de bredere Belgische verzetsbeweging waarin verschillende groepen en netwerken naast elkaar bestonden en waarin personen soms vanuit hun beroep of bestaande contacten in meerdere structuren actief waren.

De vermelding van Erkens als luitenant en inlichtings- en actieagent maakt duidelijk dat zijn betrokkenheid bij het verzet een actieve en georganiseerde vorm aannam. Hij was niet enkel betrokken bij het verspreiden van informatie, maar bekleedde binnen Mill ook een leidinggevende functie.

Ferdinand Erkens behoort daarmee tot de groep Belgische politiemensen die hun professionele kennis en contacten tijdens de bezetting inzetten voor het verzet. Zijn belangrijkste gedocumenteerde rol situeert zich binnen Mill, waar hij als luitenant in de inlichtingen- en actiedienst actief was. De aanvullende vermeldingen van de Nationale Koninklijke Beweging en het Belgisch Legioen wijzen op een bredere betrokkenheid bij de georganiseerde weerstand.

ERVEN Ludovicus ° te Bertem op 21-08-1896
Agent van Politie en lid van *Belgische Militaire Weerstandsorganisatie*
Betrokken bij *La Libre Belgique dite "Peter Pan"*
Gewapende weerstander / weerstander door de sluikpers

ETIENNE Augustin ° te Saint-Hubert op 20-05-1897
Rijkswachter en lid van *Clarence* / *Bayard*
Inlichtings- en actieagent (hulpkracht eerste klasse)

Augustin Etienne werd geboren in Saint-Hubert op 20 mei 1897. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij rijkswachter en sloot hij zich aan bij het verzet. Hij wordt in verband gebracht met de inlichtingennetwerken Clarence en Bayard en wordt vermeld als inlichtingen- en actieagent, met de graad van hulpagent eerste klas.

Zijn beroep als rijkswachter kwam hem binnen het verzet goed van pas. Zijn kennis van de omgeving, mensen en verplaatsingen maakte hem geschikt voor opdrachten waarbij informatie moest worden verzameld, contacten gecontroleerd of mogelijke infiltratie opgespoord.

Een concreet voorbeeld daarvan vinden we in de geschiedenis van de verzetsactiviteiten rond de pastoor van Comblain-au-Pont. In december 1943 kwam daar een onbekende man in beeld die beweerde contacten met de geallieerden te hebben en mogelijk wapens te kunnen leveren. Voor de verzetsgroep was dat een bijzonder aantrekkelijke mogelijkheid, maar tegelijk bestond er grote twijfel over zijn betrouwbaarheid. De mannen van de groep B.B. waarschuwden ervoor rechtstreeks contact met de man te zoeken. De pastoor bleef echter hopen dat hij werkelijk een verbinding met de geallieerden vormde. De mogelijkheid om snel aan wapens te komen woog zwaar door.

Er werd afgesproken om de onbekende op 1 december 1943 op te wachten in de omgeving van Aywaille of Remouchamps. Het was niet de bedoeling hem zomaar in een woning te ontvangen. Men wilde hem naar een afgelegen plaats brengen en daar ondervragen. Als hij niet kon aantonen dat hij werkelijk voor een dienst werkte die met de geallieerden verbonden was, zou men hem als verdachte beschouwen en desnoods uitschakelen. Na overleg werd Augustin Etienne aanvankelijk aangewezen om de onbekende op te wachten. De bron omschrijft hem als een stevige man die niet snel terugschrok.

Voor Etienne was dit dus geen gewone ontmoeting. Hij moest mee helpen bepalen of de onbekende een echte verbinding met de geallieerden vormde dan wel een gevaarlijke infiltrant was. De opdracht illustreert daarmee goed het risicovolle karakter van het inlichtingen- en actiewerk waarin hij tijdens de bezetting actief was.

Uit de mondelinge overlevering is het verdere verloop van deze episode niet met zekerheid te reconstrueren. De beschikbare geschreven bron gaat op dit punt niet ver genoeg om betrouwbaar vast te stellen wat er vervolgens met de onbekende gebeurde. Er kan daarom niet worden bevestigd dat hij werd gedood, maar evenmin dat hij veilig vertrok of uiteindelijk als een betrouwbare geallieerde verbinding werd aanvaard. De overlevering laat wel zien hoe

ernstig de verzetsgroep de mogelijkheid van infiltratie of misleiding inschatte en welke belangrijke rol Etienne daarbij kreeg toebedeeld.

Augustin Etienne was daarmee een rijkswachter die zijn beroep, kennis en persoonlijke moed inzette voor het verzet. Zijn verbinding met Clarence en Bayard, samen met deze concrete opdracht in de omgeving van Comblain-au-Pont, geeft een zeldzaam concreet beeld van het gevaarlijke inlichtingen- en actiewerk dat hij tijdens de bezetting uitvoerde.

EVRARD Albert ° te Montignies-sur-Sambre op 20-02-1907
Agent van Politie en lid van *Socrate* / *Patriottische Milities*
Gewapende weerstander
Gevangen genomen op 02-04-1944 en terug in vrijheid gesteld op 07-07-1944

Albert Evrard werd geboren in Montignies-sur-Sambre op 20 februari 1907. Hij was tijdens de Tweede Wereldoorlog agent van politie en sloot zich aan bij het verzet. Hij wordt vermeld als lid van Socrate en van de Patriottische Milities en werd erkend als gewapend weerstander.

Op 2 april 1944 werd Evrard door de Duitse bezettingsautoriteiten gevangengenomen. Zijn arrestatie viel in de laatste, steeds hardere fase van de Duitse repressie tegen het verzet, enkele maanden voor de geallieerde landing. In Montignies-sur-Sambre en de omgeving van Charleroi was het verzet in deze periode actief, terwijl de Duitse autoriteiten de verzetsnetwerken probeerden op te rollen.

Op 7 juli 1944, na ruim drie maanden gevangenschap, werd hij opnieuw vrijgelaten.

EVRARD Albert ° te Vielsalm op 09-02-1912
Ambtenaar van douane- en accijnzen en betrokken bij *Szabadsag* / *La Libre Belgique dite "Peter Pan"* / *La Voix des Patriotes*
Weerstander door de sluikpers

Albert Evrard werd geboren in Vielsalm op 9 februari 1912. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij ambtenaar bij Douane en Accijnzen en raakte hij betrokken bij het verzet. Hij wordt in verband gebracht met verschillende clandestiene publicaties, waaronder Szabadsag, La Libre Belgique, in haar clandestiene uitgave bekend als Peter Pan, en La Voix des Patriotes. Na de oorlog werd hij erkend als weerstander door de sluikpers.

Een bijzondere plaats binnen deze activiteiten neemt Szabadsag in. Het was een Hongaarstalige clandestiene krant die in België verscheen van oktober 1941 tot augustus 1944. Het blad was gericht tegen de Duitse bezetter en wordt door de Belgische oorlogsarchieven geklasseerd als een vorm van politiek en ideologisch verzet. De krant werd in Brussel uitgegeven door een onafhankelijke groep. Alexandre Szombati en Béla Klein worden als verantwoordelijken vermeld. Er zijn drie uitgaven van Szabadsag in de databank van Resistance in Belgium opgenomen. De titel verwees naar de Hongaarse strijd tegen de Duitse onderdrukking en richtte zich in het bijzonder op de Hongaarstalige gemeenschap.

Evrards betrokkenheid bij Szabadsag moet worden gezien binnen een breder netwerk van clandestiene informatieverspreiding. Tegelijk wordt hij verbonden met La Libre Belgique –

Peter Pan, een van de belangrijkste clandestiene bladen van het bezette België, en met La Voix des Patriotes. De sluikpers vormde een belangrijk onderdeel van het verzet: naast het verspreiden van nieuws dat door de Duitse censuur werd geweerd, hield zij het contact tussen verzetskringen en de bevolking in stand en bood zij een alternatief voor de door de bezetter gecontroleerde berichtgeving. La Libre Belgique beschikte daarbij over een uitgebreid netwerk van medewerkers, drukkers en verspreiders, waarvan verschillende leden tijdens de bezetting werden gearresteerd.

Voor Albert Evrard betekent dit dat zijn verzetswerk zich in belangrijke mate situeerde in de clandestiene pers en informatieverspreiding. Zijn beroep bij Douane en Accijnzen vormde daarbij zijn officiële maatschappelijke positie, terwijl hij daarnaast actief was in een ondergrondse wereld waarin discretie, vertrouwen en geheime verspreidingskanalen essentieel waren.

Over zijn persoonlijke bijdrage aan de afzonderlijke bladen – bijvoorbeeld of hij teksten schreef, exemplaren vervoerde, hielp bij de verspreiding of op een andere manier bij de productie betrokken was – zijn momenteel geen voldoende concrete gegevens beschikbaar. Zijn naoorlogse erkenning als weerstander door de sluikpers en zijn verbinding met Szabadsag, Peter Pan en La Voix des Patriotes tonen echter duidelijk aan dat zijn verzetsactiviteit deel uitmaakte van de clandestiene perswerking tijdens de bezetting.

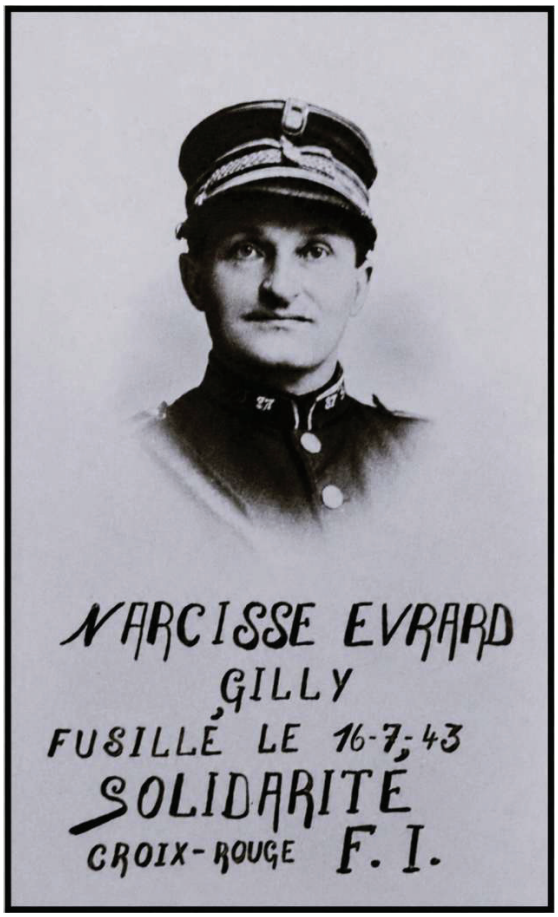
EVRARD Arthur ° te Anderlues op 23-09-1891
Agent van Politie en lid van *Groep G*
Inlichtings- en actieagent (adjudant)

EVRARD Narcisse ° te Lodelinsart op 19-11-1893
Agent van Politie en lid van *Geheim Leger*
Betrokken bij *Le Peuple* / *La Voix des Belges*
Weerstander door de sluikpers / politieke gevangene / gewapende weerstander
Gevangen genomen op 18-11-1942, opgesloten in het Konzentrationslager te Breendonk en gefussileerd te Marcinelle op 16-07-1943.

Narcisse Joseph Evrard werd geboren in Lodelinsart op 19 november 1893. Hij was agent van politie en woonde met zijn gezin in Gilly. Tijdens de bezetting sloot hij zich aan bij het Geheim Leger en ontwikkelde hij zich tot een actief medewerker van de clandestiene pers en van het gewapende verzet. Hij wordt vermeld als weerstander door de sluikpers, politiek gevangene en gewapend weerstander.

Vanaf 1 januari 1941 hield Evrard zich bezig met het transport en de verspreiding van illegale kranten. Hij vervoerde onder meer Le Peuple en La Voix des Belges en bezorgde deze aan onderdistributeurs, die op hun beurt voor verdere verspreiding zorgden. Zijn rol ging echter verder dan de clandestiene pers. Hij vervoerde ook explosieven en verzamelde inlichtingen, waardoor hij tegelijk actief was in het praktische verzetswerk en in de informatieverzameling.

Deze activiteiten zette hij voort tot het najaar van 1942. Op 28 november 1942 werd hij in Gilly door de Gestapo gearresteerd. Volgens de naoorlogse documentatie gebeurde dit na een verklikking door Alidor Gauquier, de verloofde van Evrards geadopteerde dochter. De

Gedenkplaat Evrard Narcisse

arrestatie maakte een einde aan bijna twee jaar clandestiene activiteiten. Evrard werd eerst opgesloten in de gevangenis van Charleroi en op 31 december 1942 overgebracht naar het fort van Breendonk.

Op 25 juni 1943 werd Evrard door de Duitse militaire rechtbank in Charleroi ter dood veroordeeld wegens « Aide à l'ennemi » – hulp aan de vijand. Het doodvonnis werd op 9 juli bevestigd. Een week later, op 16 juli 1943, werd Narcisse Evrard door de Duitse bezettingsmacht gefusilleerd op het Tir de Marcinelle in Charleroi. Zijn stoffelijke resten werden later overgebracht naar de Nationale Schietbaan in Schaarbeek, waar hij begraven werd op het ereperk van de gefusilleerden.

Zijn naam bleef na de oorlog verbonden met Gilly. De straat waar hij woonde, de vroegere Rue de la Taille, werd naar hem genoemd als Rue Narcisse Evrard. Op 9 oktober 2019 werd voor zijn voormalige woning op nummer 52 een Pavé de Mémoire geplaatst. Daarmee werd de plaats waar hij woonde opnieuw verbonden met zijn verzetsverleden en met zijn dood als slachtoffer van de Duitse repressie. De herdenkingssteen vermeldt zijn arrestatie, zijn gevangenschap in Charleroi en Breendonk en zijn executie op 16 juli 1943.

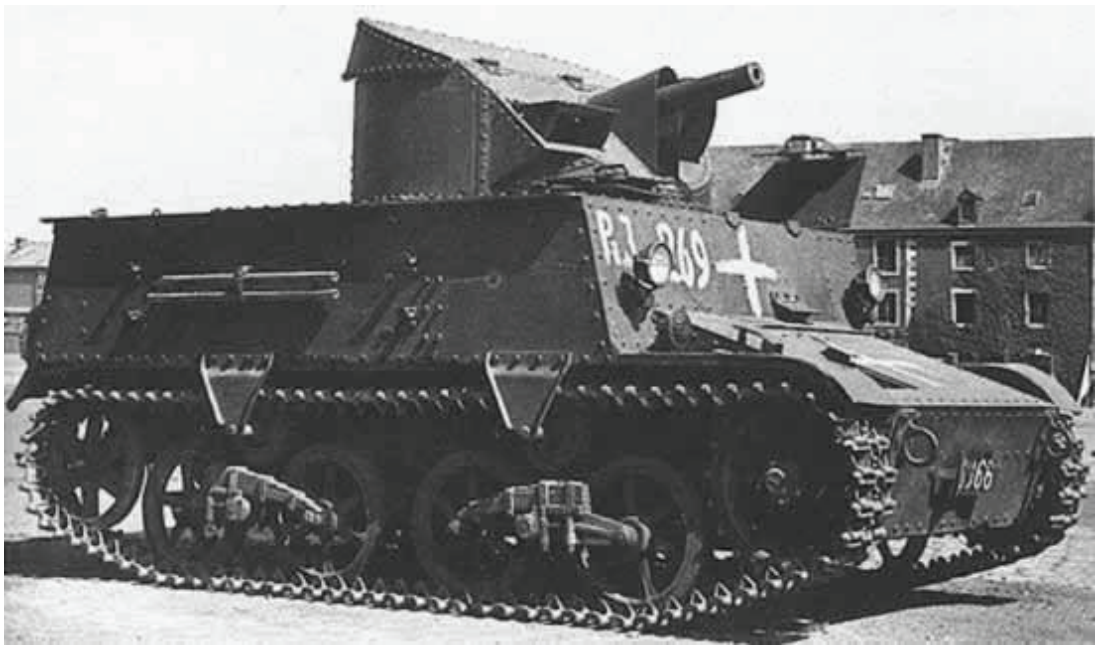
Narcisse Evrard was daarmee niet alleen betrokken bij de clandestiene verspreiding van de pers, maar combineerde die activiteit met het vervoer van explosieven en het verzamelen van inlichtingen. Zijn arrestatie, gevangenschap in Breendonk en uiteindelijke executie tonen hoe zwaar de Duitse bezetter dergelijke verzetsactiviteiten vervolgde.

BELGISCH VERZET - 1940-1945
DE VRIJHEID
LA VOIX BELGE
VR
VRIJHEID - LIBERTÉ - ONS RECHT

FABRY Marcel ° te Fraipont op 04-01-1898
Agent van Politie en lid van Zéro
Inlichtings- en actieagent (hulpkracht tweede klasse)

FAGNANT Camille ° te Odeigne op 02-09-1896
Officier bij de Rijkswacht en lid van ????
Statuut van Nationale Erkentelijkheid - onbekend
Gevangen genomen op ??-04-1943, opgesloten in Konzentrationslager Groß-Rosen en aldaar overleden op 17-01-1945

Camille Fagnant werd geboren in Odeigne op 2 september 1896. Hij koos voor een loopbaan bij de Rijkswacht en was bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog kapitein-commandant bij het 1ste Licht Regiment van de Rijkswacht. Tijdens de Achttiendaagse Veldtocht in mei 1940 voerde hij het bevel over het 6de Eskadron Steunwapens van de 2de Groep. Deze eenheid was volledig gemotoriseerd en uitgerust met onder andere T13 pantserwagens om de vijandelijke opmars te vertragen.

T-13 pantserwagen

Als commandant van dit eskadron maakte Fagnant de Duitse inval en de daaropvolgende Achttiendaagse Veldtocht mee. De ervaring van die veldtocht vormde het begin van een oorlog waarin Fagnant zich ook na de Belgische capitulatie tegen de Duitse bezetting zou blijven verzetten.

Na de capitulatie sloot hij zich aan bij het Belgische verzet. Over de precieze verzetsorganisatie waarbij hij was aangesloten, zijn in de geraadpleegde bronnen geen voldoende betrouwbare gegevens teruggevonden. Zijn verzetsactiviteiten brachten hem uiteindelijk in het vizier van de Duitse bezettingsmacht. In 1943 werd hij gearresteerd en vervolgens gevangen gehouden in verschillende Duitse gevangenissen en concentratiekampen. De gemeente Manhay vermeldt daarbij een opeenvolging via Esterlingen, Gross-Strelitz en uiteindelijk Brig-Vanhlo, waar hij na zware ontberingen zou zijn overleden.

Volgens de gegevens die voor zijn oorlogsstatus zijn overgeleverd, kwam Camille Fagnant uiteindelijk op 17 januari 1945 om het leven in het concentratiekampsysteem van Groß-Rosen. De verschillende vermeldingen wijzen in elk geval op een langdurige gevangenschap onder uiterst zware omstandigheden. Zijn naam werd na de oorlog opgenomen onder de slachtoffers van de Rijkswacht. Aan de voormalige Rijkswachtkazerne Defeld in Charleroi herinnert een gedenkplaat aan de Rijkswachters die tijdens de oorlog omkwamen; daarop staat ook “Fagnant Camille, Cap. Comd.” vermeld.

Ook in zijn geboortestreek bleef zijn herinnering bewaard. Op het monument voor de oorlogsslachtoffers van Odeigne wordt Camille Fagnant vermeld als verzetsman die in 1943 werd gearresteerd en na zijn deportatie naar Duitsland in gevangenschap omkwam. Daarmee behoort hij tot de inwoners van Odeigne die tijdens de bezetting hun verzet tegen de Duitse overheersing met hun leven hebben betaald.

FAHY Eugène ° te Borgerhout op 02-12-1904
Agent van Politie en lid van *Witte Brigade-Fidelio*
Statuut van Nationale Erkentelijkheid - onbekend
Gevangen genomen op 14-01-1944 opgesloten in Konzentrationslager Buchenwald en Konzentrationslager Mittelbau-Dora.
De datum van zijn overlijden is niet gekend (“vermist”)

Eugène Fahy werd geboren in Borgerhout op 2 december 1904. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij agent van politie en sloot hij zich aan bij de Witte Brigade-Fidelio. Zijn verzetsactiviteiten vonden plaats binnen het netwerk van Deurnese politiemensen dat zich tijdens de bezetting tegen de Duitse overheersing keerde.

Op 14 januari 1944 werd het Deurnese politiekorps het doelwit van een grote Duitse arrestatieactie. De aanleiding was de arrestatie van een politieagent uit Deurne die actief was binnen de Witte Brigade. In de nacht van 14 op 15 januari volgde een massale razzia waarbij 62 agenten van het politiekorps van Deurne en nog ongeveer dertig andere leden van de Witte Brigade werden opgepakt. De bezetter viseerde daarmee een netwerk waarin politieagenten hun positie en kennis gebruikten voor het verzet.

Ook Eugène Fahy werd in deze repressiegolf opgepakt. Hij werd eerst opgesloten in de gevangenis van Antwerpen in de Begijnenstraat. Daarna volgde zijn deportatie naar Duitsland. In het register van Belgische politieke gevangenen staat Fahy geregistreerd als politieagent uit Borgerhout. Zijn vermelding is gekoppeld aan het transport van 8 mei 1944. De beschikbare registers maken daarmee duidelijk dat zijn gevangenschap uiteindelijk uitmondde in deportatie naar het concentratiekampsysteem.

Fahy kwam terecht in Konzentrationslager Buchenwald en werd later overgebracht naar het kampcomplex van Mittelbau-Dora, waar gevangenen onder bijzonder zware omstandigheden werden ingezet in de productie van wapens en in de ondergrondse installaties. De omstandigheden in deze kampen waren extreem zwaar. Het beschikbare register geeft voor Fahy geen bevestigde overlijdensdatum.

In sommige naoorlogse overzichten wordt Eugène Fahy als overleden in een concentratiekamp vermeld, maar een individuele overlijdensdatum of een betrouwbare registratie van zijn overlijden in **Sangerhausen** kon niet worden bevestigd. Ook de vermelding dat hij daar tijdens de winter van 1944-1945 definitief zou zijn vermist geraakt, blijft op basis van de beschikbare gegevens onzeker. Daarom kan zijn overlijden niet met een precieze datum of plaats worden vastgesteld.

Zijn naam behoort daarmee tot die van de Deurnese politiemannen die in januari 1944 wegens hun verzetsactiviteiten door de Duitse bezetter werden opgepakt. Van de 43 gedeporteerde agenten die in de herinnering van het Deurnese politiekorps centraal staan, keerden er na de oorlog slechts acht terug; 35 kwamen in de Duitse kampen om het leven. Het Vredesmonument op het Wim Saerensplein herdenkt hen.

FAIRON Jean ° te Amonines op 14-08-1907
Wachtmeester bij de Rijkswacht en lid van *Bayard*
Inlichtings- en actieagent (hulpkracht tweede klasse)

FALQUE Victor ° te Marchovelette op 31-07-1920
Agent van Politie en lid van *Belgische Nationale Beweging*
Betrokken bij *La Libre Belgique*
Weerstander door de sluikpers / politieke gevangene
Gevangen genomen op 07-08-1942, opgesloten in Konzentrationslager Mittelbau (Dora) en aldaar overleden op 13-03-1945

Victor Falque werd geboren in Marchovelette op 31 juli 1920. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij agent van politie en sloot hij zich aan bij de Belgische Nationale Beweging. Hij was daarnaast betrokken bij de clandestiene krant La Libre Belgique. Op die manier werd hij actief in de sluikpers en werd hij na de oorlog erkend als weerstander door de sluikpers en als politiek gevangene.

Op 7 augustus 1942 werd Victor Falque gearresteerd. Na zijn opsluiting in Belgische gevangenissen werd hij als politiek gevangene naar Duitsland gedeporteerd. Hij kwam uiteindelijk terecht in het concentratiekamp Gross-Rosen en werd van daaruit overgebracht naar Mittelbau-Dora, waar hij werd ingeschreven onder het gevangenenummer 112531. Herdenkingsgegevens bevestigen zowel zijn gevangenschap als deze opeenvolgende kampverblijven.

Mittelbau-Dora was een bijzonder zwaar kampcomplex in de omgeving van Nordhausen, waar gevangenen onder andere in de ondergrondse tunnels van de Kohnstein werden ingezet voor de productie van V1- en V2-wapens. De combinatie van dwangarbeid, honger, ziekte, mishandeling en erbarmelijke leefomstandigheden maakte de overlevingskansen er bijzonder klein.

Volgens de beschikbare herdenkingsgegevens overleed Victor Falque in Dora. Voor de precieze datum bestaan echter verschillende vermeldingen. Een Belgische oorlogsdatabank geeft 20 maart 1945 op, maar vermeldt hem daarbij als vermist, terwijl andere bronnen enkel zijn overlijden in Dora op 13 maart 1945 aangeven. Falque was toen nog geen 25 jaar oud.

38. BRAT Chana Sura; am 4.4.1922 in Bruessel geboren; wohnte in Bruessel, rue du Marche aux fromages 35.

39. BRIJS Maria; am 17.10.1926 in Steendorp geboren;

40. BRIN Aline geborene SAFIER; am 7.9.1889 in Anvers geboren; wohnte in Berche Anvers, rue Apollon 9;

41. BRIN Jossek; am 30.3.1890 in Miechow/Polen geboren; wohnte in Berchem-Anvers, rue Apollon 9.

42. BRINGS Klara geborene WEINSTEIN; am 16.7.1916 in Postertsebel geboren; wohnte in Anvers, rue des Alouettes 13.

43. BRUYNS Irene; am 4.9.1931 in Anvers geboren; wurde am 3.9.1944 in unbekannte Richtung deportiert.

44. DE BUYSER Joseph Martinus; am 24.4.1915 in Ruysbroeck geboren; wohnte in Oostakker.

45. FALISE Elvire Emma; am 22.9.1900 in Charleroi geboren;

46. FALQUE Victor; am 31.7.1920 geboren; letzte Nachricht stammt aus dem Lager Dora vom 22.3.1945.

47. FAYAUX Rene; am 17.10.1927 in Ixelles/Belgien geboren; letzte Nachricht stammt aus Neuengamme vom 15.3.1945.

48. FECHIR Franz; am 20.9.1909 in Liege geboren;

49. FENSIC Rachel Olesniki; am 17.2.1922 in Stopnica geboren; wohnte in Gand, rue Charleroi Nord 174. Letzte Nachricht vom 15.8.1942.

50. FERLIN Ernest Camille; am 27.2.1900 in Lauwe geboren;

51. FERNANDE Edgard; am 11.5.1895 in Bruges geboren;

52. FEUERSTEIN Augusta Philomena; am 30.3.1926 in Borgerhout geboren; wohnte in Anvers, Delfijnstraat 71.

53. FEYEN Achille Alfons; am 30.5.1926 in Retie geboren;

54. DE FICQ- DE CUMPTICH Napoleon Arthur; am 22.12.1901 in Ixelles geboren; wohnte in Bruessel, rue Blaes 210.

55. FILEE Henri; am 10.8.1910 in Gembloux geboren

56. FILLIEUX Simon; am 17.10.1912 in Mons geboren;

57. FINET Arthur Emile; am 17.5.1903 in Sarz la Bruyere geboren;

58. FISCHMANN Issac; am 24.7.1932 in Antwerpen geboren; wohnte in Anvers, Lange Kiewtstr.77.

59. FLABAT Robert; am 3.2.1914 in Thorembais St.Trond geboren;

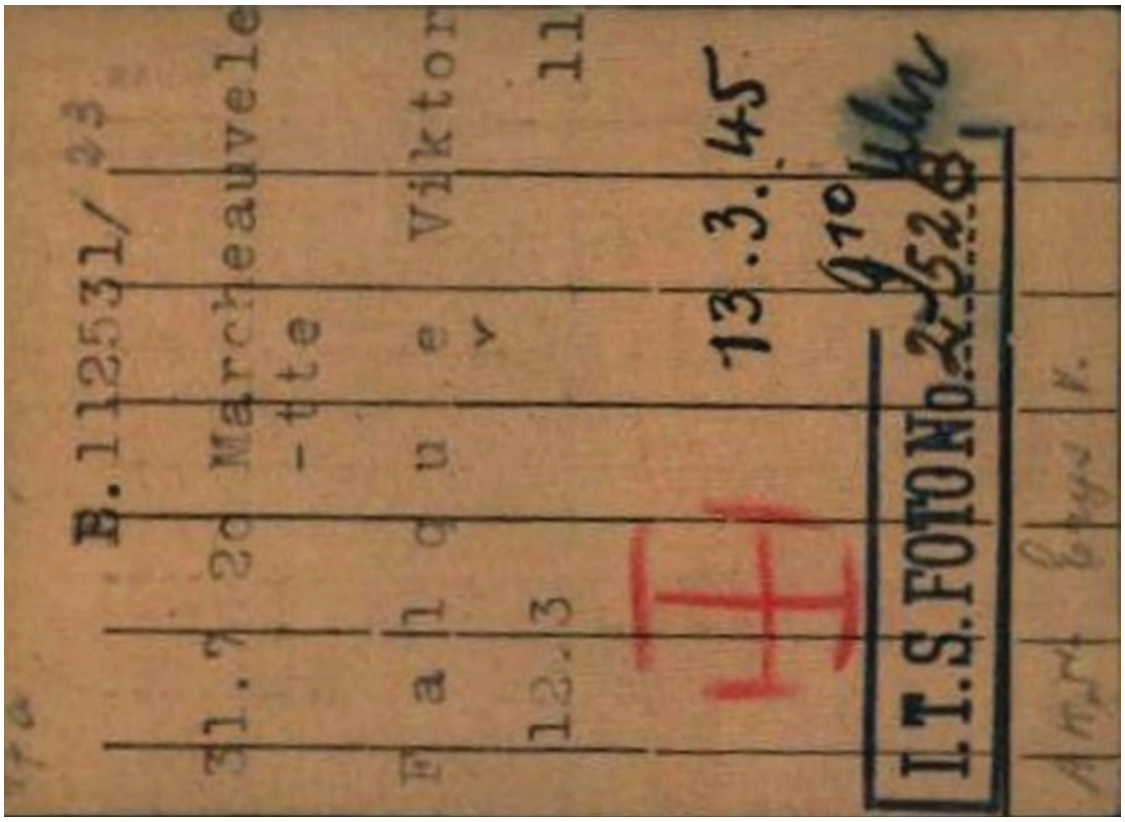
60. FLUCHTENREICH Simon; am 11.4.1896 in Anvers geboren;

61. FOLEDER Joseph Henri; am 29.4.1914 in Bruessel/Belgien geboren; wohnte in Bruessel/Belgien, Impasse du Cadre 11.

62. FOOS Emile; am 5.3.1930 in Coulliket geboren;

63. FRAERMAN Anna; am 16.10.1919 in Molenbeek,St. Jean geboren; wohnte in St. Josse ten Noode, rue de Brabant 110.

64. FRAERMAN Liebe; am 19.7.1921 geboren; wohnte in St.Josse ten Noode, rue de Brabant 110.

Documenten Arolsen Archives Victor Falque (112531)

FALQUES Raymond ° te Festieux op 08-07-1915

Officier van Politie en lid van *Groep G* / *Zéro* / *Onafhankelijkheidsfront* / *Portemine*
Betrokken bij *La Libre Belgique dite "Peter Pan"* (Auteur / drukker)
Inlichtings- en actieagent (hulpkracht tweede klasse) / weerstander door de sluikpers / gewapende weerstander

Raymond Falques werd geboren in Festieux op 8 juli 1915. In 1937 trad hij in dienst bij de politie. In een naoorlogse terugblik vertelde hij volgens journalist P. Robert dat hij voor het politievak had gekozen “uit liefde voor Jeanette”. Zijn beroep zou tijdens de bezetting een belangrijke rol spelen in zijn activiteiten binnen het verzet. De herinneringen aan zijn oorlogsjaren werden in juni 1980 gepubliceerd in La Dernière Heure onder de titel Un homme se penche sur son passé. CegeSoma neemt deze getuigenis op in zijn officiële bibliografie van het verzet.

Tijdens de bezetting raakte Falques betrokken bij verschillende verzetsorganisaties, waaronder Groep G, Zéro, het Onafhankelijkheidsfront en Portemine. Daarnaast werkte hij mee aan de clandestiene uitgave La Libre Belgique, beter bekend onder de schuilnaam “Peter Pan”. Hij wordt daarbij vermeld als auteur en drukker. Zijn verzetswerk omvatte zowel clandestiene persactiviteiten als inlichtingen- en gewapend verzet.

Zijn politieachtergrond was daarbij van bijzondere betekenis. Als politiefunctionaris beschikte hij over kennis van de plaatselijke situatie en kon hij zich binnen bepaalde omstandigheden bewegen zonder onmiddellijk de aandacht van de bezetter te trekken. Uit de naoorlogse getuigenissen komt bovendien zijn koelbloedigheid naar voren, een eigenschap die van groot belang was bij clandestien optreden en het vermijden van ontdekking. De beschikbare gegevens wijzen erop dat hij zijn politiefunctie en zijn verzetsactiviteiten naast elkaar wist te laten bestaan.

Na de oorlog werd Raymond Falques officieel erkend als inlichtings- en actieagent, hulpkracht tweede klasse, als weerstander door de sluikpers en als gewapend weerstander. Dat zijn dossier in de officiële verzetsbibliografie van CegeSoma werd opgenomen, samen met de getuigenis die hij na de oorlog aflegde, maakt hem tot een van de politiefunctionarissen van wie de herinneringen aan het clandestiene werk ook rechtstreeks in de naoorlogse documentatie zijn bewaard.

FAUCONNIER Jules ° te Kasteelbrakel op 03-04-1902

Douanier en lid van / betrokken bij ????
Statuut van Nationale Erkentelijkheid - onbekend

FAVRESSE Jules ° te Pont-à-Celles op 15-08-1913

Rijkswachter en lid van *Belgische Nationale Beweging*
Betrokken bij *La Liberté*
Weerstander door de sluikpers / gewapende weerstander

FAYMONVILLE Georges ° te Spa op 22-12-1896

Agent van Politie en lid van *Tégal*

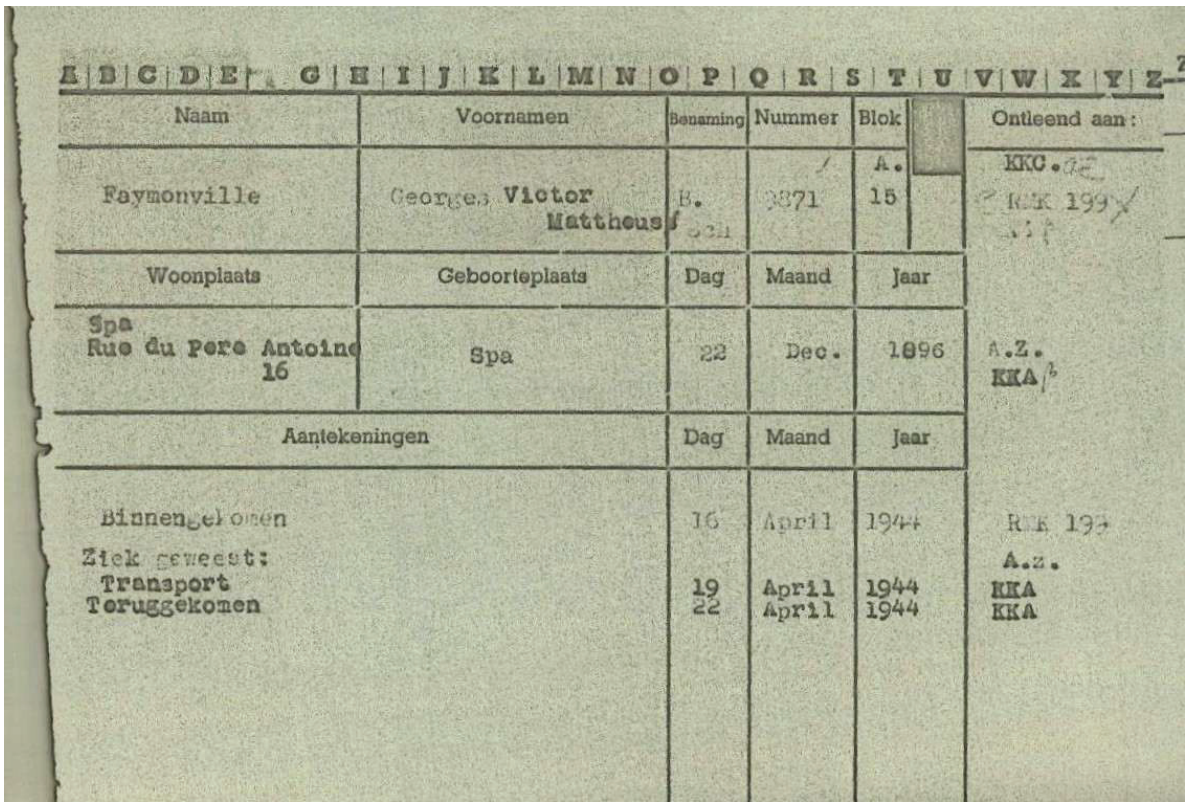
Inlichtings- en actieagent (adjudant) / weerstander door de sluikpers / politieke gevangene

Gevangen genomen op 14-01-1944, opgesloten in Konzentrationslager Herzogenbusch-Vught en Konzentrationslager Neuengamme en aldaar overleden op 19-11-1944.

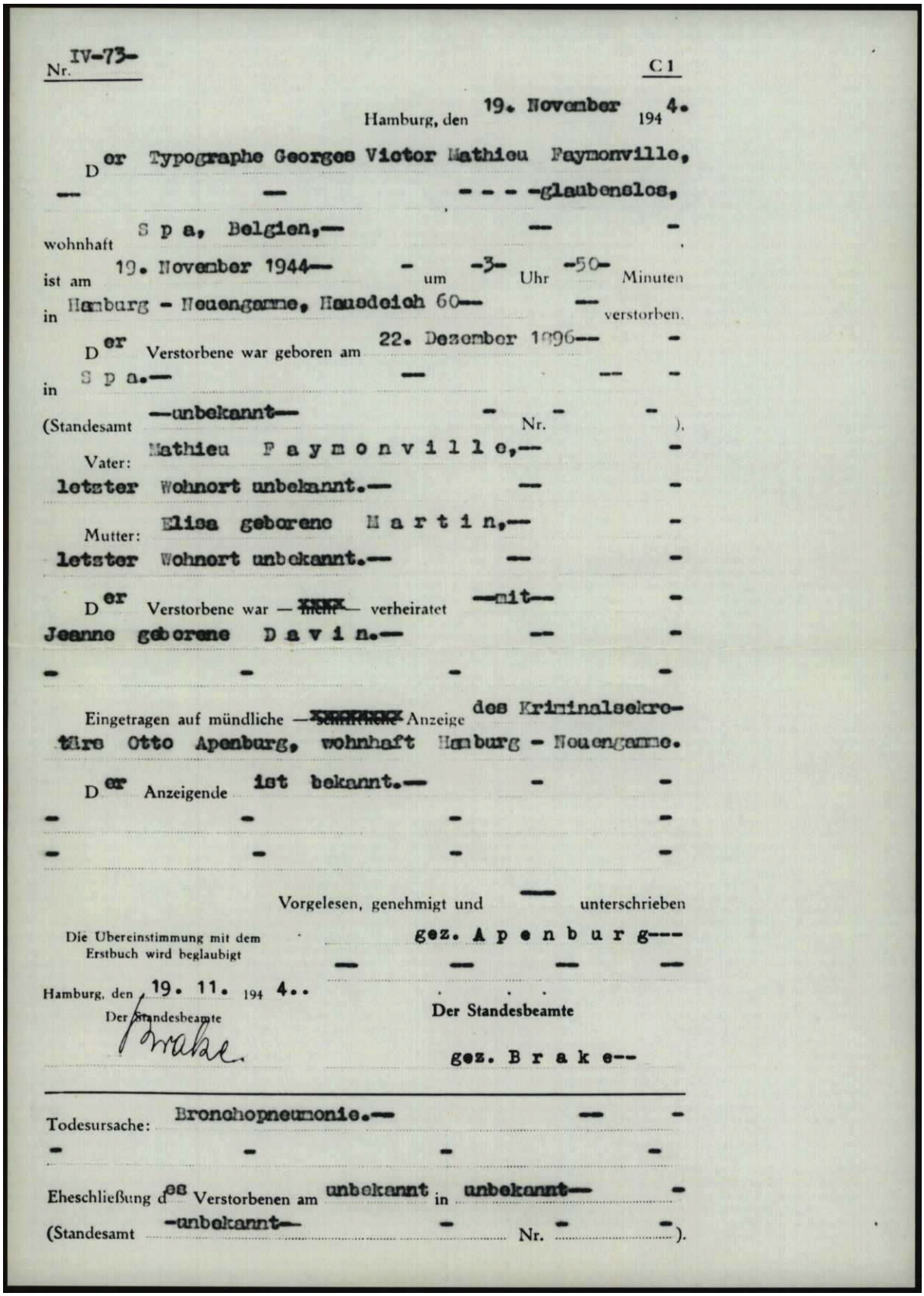
Georges Faymonville werd geboren in Spa op 22 december 1896. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij agent van politie en sloot hij zich aan bij het verzetsnetwerk Tégal. Hij was actief in de clandestiene pers en werd na de oorlog erkend als weerstander door de sluikpers en als inlichtings- en actieagent, adjudant. Daarnaast werd hij officieel als politiek gevangene erkend.

Op 14 januari 1944 werd Faymonville door de Duitse bezetter gearresteerd. Deze arrestatie viel in een periode waarin de Duitse veiligheidsdiensten bijzonder hard optraden tegen het Belgische verzet. Na zijn arrestatie werd hij als politiek gevangene gedeporteerd naar Duitsland. Volgens de beschikbare gegevens verbleef hij eerst in het concentratiekamp Herzogenbusch-Vught, waarna hij naar het concentratiekamp Neuengamme werd overgebracht.

In Neuengamme waren de gevangenen onderworpen aan zware dwangarbeid, ondervoeding en slechte hygiënische omstandigheden. Het kamp kende tijdens de laatste oorlogsmaanden een bijzonder hoge sterfte, mede als gevolg van de steeds slechter wordende leefomstandigheden en de overbevolking.

Naam	Voornamen	Benaming	Nummer	Blok	Ontleend aan:
Faymonville	Georges Victor Mattheus	B.	3871	A. 15	KKC. RIK 199
Woonplaats	**Geboorteplaats**	**Dag**	**Maand**	**Jaar**	
Spa Rue du Pere Antoine 16	Spa	22	Dec.	1896	A.Z. KKA
Aantekeningen		**Dag**	**Maand**	**Jaar**	
Binnengekomen		16	April	1944	RIK 199
Ziek gewees t:					A.z.
Transport		19	April	1944	KKA
Teruggekomen		22	April	1944	KKA

Nr. IV-73- C 1

Hamburg, den 19. November 194 4.

Der Typographe Georges Victor Mathieu Faymonville,
— — ---glaubenslos,
wohnhaft Spa, Belgien,— — —
ist am 19. November 1944— - um -3- Uhr -50- Minuten
in Hamburg - Neuengamme, Hausdeich 60— — verstorben.
Der Verstorbene war geboren am 22. Dezember 1896— —
in Spa.— — — —
(Standesamt —unbekannt— - - Nr. -).
Vater: Mathieu Faymonville,— —
letzter Wohnort unbekannt.— — —
Mutter: Elisa geborene Martin,— —
letzter Wohnort unbekannt.— — —
Der Verstorbene war — ~~nicht~~ — verheiratet —mit— —
Jeanne geborene Davin.— — —
- - - -

Eingetragen auf mündliche — ~~schriftliche~~ Anzeige des Kriminalsekretärs Otto Apenburg, wohnhaft Hamburg - Neuengamme.
Der Anzeigende ist bekannt.— - -
- - - -
- - - -

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben
Die Übereinstimmung mit dem Erstbuch wird beglaubigt gez. Apenburg---
— — — —
Hamburg, den 19. 11. 194 4..
Der Standesbeamte Der Standesbeamte
Brake. gez. Brake--

Todesursache: Bronchopneumonie.— — —
- - - -
Eheschließung des Verstorbenen am unbekannt in unbekannt— —
(Standesamt -unbekannt— - Nr. - -).

Documenten Arolsen Archives Victor Faymonville (9871)

Georges Faymonville overleed op 19 november 1944 in het hoofdkamp Neuengamme. Zijn naam en geboortedatum komen voor in het Neuengammer Totenbuch, dat dezelfde

overlijdensdatum vermeldt. Ook Belgische herdenkingsgegevens registreren hem als iemand die in deportatie omkwam en bevestigen de arrestatiedatum van 14 januari 1944.

Faymonville was toen 47 jaar oud. Zijn overlijden in Neuengamme betekende het einde van een verzetsloopbaan die hem vanuit zijn beroep als politieagent naar de clandestiene strijd en uiteindelijk naar de Duitse concentratiekampen had gebracht.

FAYS Camille ° te Houyet op 16-01-1899
Wachtmeester bij de Rijkswacht en lid van *Bayard* / *Boucle* / *Luc-Marc*
Inlichtings- en actieagent (adjudant)

Camille Fays werd geboren in Houyet op 16 januari 1899. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij wachtmeester bij de Rijkswacht. Vanuit zijn functie kwam hij terecht in de clandestiene inlichtingenwereld en werd hij actief in verschillende verzetsnetwerken, waaronder Bayard, Boucle en Luc-Marc. In de naoorlogse gegevens wordt hij omschreven als inlichtings- en actieagent met de graad van adjudant.

Een studie van Grégoire Gardin over het inlichtingennetwerk Boucle geeft een concreter beeld van zijn activiteiten. Boucle werd in 1942 opgericht door Albert Krott na een opdracht vanuit Londen van de Britse Secret Intelligence Service en de Belgische Staatsveiligheid. Het netwerk verzamelde inlichtingen van politieke, militaire en economische aard.

Fays was binnen dit netwerk verbonden met de groep rond Henri Disy in Namen. De studie noemt hem een opvallende rijkswachter vanwege zijn betrokkenheid bij een groot aantal verzetsnetwerken. Samen met zijn collega-onderofficier Élisée Champluvier verzamelde hij politieke en militaire inlichtingen in de provincie Namen. Daarbij konden ook rijkswachters onder hun bevel of in hun omgeving informatie aanleveren.

FEIJS Ernestus ° te Oostende op 30-05-1902
Adjunct Commissaris van Politie en lid van *Clarence* / *Geheim Leger*
Betrokken bij *De Vrijschutter* / *Vérités-Truth*
Inlichtings- en actieagent (luitenant) / politieke gevangene
Gevangen genomen op 17-07-1943 en overleden te Gent op 16-10-1943

Ernestus (Ernest) Feys, ook geschreven als Feijs, werd geboren in Oostende op 30 mei 1902. Tijdens de bezetting was hij adjunct-politiecommissaris bij het Oostendse politiekorps en groeide hij uit tot een belangrijke figuur binnen het clandestiene inlichtingenwerk. Hij sloot zich aan bij de inlichtingen- en actiedienst Clarence, waarvan de Oostendse subsector vanaf 1942 onder zijn leiding stond. In de naoorlogse erkenning werd hij als inlichtings- en actieagent met de graad van luitenant vermeld.

De positie van Feys binnen Clarence was bijzonder belangrijk. De Oostendse subsector maakte deel uit van het grotere netwerk van Walthère Dewé, dat tijdens de bezetting militaire en andere strategische inlichtingen verzamelde voor de geallieerden. De ondersectie van Feys telde acht medewerkers en was actief in Brugge, Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge, Blankenberge, De Panne en Koksijde. De medewerkers verzamelden onder meer informatie over Duitse verdedigingsstellingen, troepenbewegingen en het militaire verkeer aan de

Belgische kust. Volgens zijn erkenningsdossier was Feys daarbij bijzonder actief en bezorgde hij regelmatig inlichtingen over de kuststreek. Zijn leidinggevende functie binnen de politie verschafte hem bovendien een positie en netwerk die voor het clandestiene inlichtingenwerk van grote waarde waren.

Zijn verzetsactiviteiten beperkten zich niet tot Clarence. Feys was ook betrokken bij de Oostendse sluikpers. Hij verspreidde het clandestiene blad De Vrijschutter en wordt in de naoorlogse geschiedschrijving ook genoemd als medewerker van Vérités-Truth. Dit was een Franstalig sluikblad dat in Oostende verscheen en tot doel had de bevolking moreel te ondersteunen tijdens de bezetting.

Het blad werd oorspronkelijk in januari 1941 opgericht als Veritas door Paul Alfred Auchlin. Vanaf augustus 1941 tot maart 1944 verscheen het onder de naam Vérités-Truth. De inhoud legde sterk de nadruk op Duitse nederlagen en de opmars van de geallieerde troepen. Begin 1944 bedroeg de oplage volgens een naoorlogse getuigenis ongeveer duizend exemplaren en beschikte het blad in Oostende over een netwerk van achttien medewerkers. Ernest Feys wordt in deze bronnen als een van hen vermeld.

Die betrokkenheid moet wel enigszins voorzichtig worden weergegeven. De geschiedschrijving vermeldt Feys inderdaad als medewerker van Vérités-Truth, maar merkt tegelijk op dat hij na de oorlog niet als weerstander door de sluikpers werd erkend en dat zijn persoonlijke dossiers van het Geheim Leger en als politiek gevangene deze specifieke activiteit niet bevestigen. Het gaat dus om een vermelding in de naoorlogse documentatie, zonder dat zijn individuele rol in het blad uit zijn persoonlijke dossiers kan worden gereconstrueerd.

In de geschiedschrijving van het Oostendse verzet wordt Feys daarnaast verbonden met het Geheim Leger. Daarmee maakte hij deel uit van de bredere kring van Oostendse politiemensen die hun officiële functie combineerden met clandestiene activiteiten. Zijn positie als politieofficier en zijn contacten binnen verschillende verzetsmilieus maakten hem tot een belangrijke schakel in het verzet aan de kust.

Op 17 juli 1943 werd Feys in Oostende door de Duitse bezetter aangehouden. Hij werd vervolgens onderworpen aan een Sondervernehmung op het Gentse bureau van de Geheime Feldpolizei. Het Kriegsgericht van de O.F.K. Gent veroordeelde hem op 1 oktober 1943 ter dood wegens spionage. Op 16 oktober 1943 werd hij op de schietplaats te Oostakker gefusilleerd. Hij was toen 41 jaar oud. Zijn executie behoort tot de terechtstellingen die op de schietplaats van Oostakker plaatsvonden tijdens de Duitse bezetting.

Na de bevrijding groeide Ernest Feys in Oostende uit tot een van de symbolen van het lokale verzet en van de Duitse vervolging. Zijn terechtstelling werd herdacht en zijn naam kreeg een blijvende plaats in het openbare geheugen van de stad. De voormalige Vandersweepplaats werd na de oorlog naar hem vernoemd en draagt sinds 1945 de naam Ernest Feysplein. Ook in het Oostendse stadhuis werd zijn naam opgenomen in de herinnering aan de gesneuvelde politiemensen van het korps.